

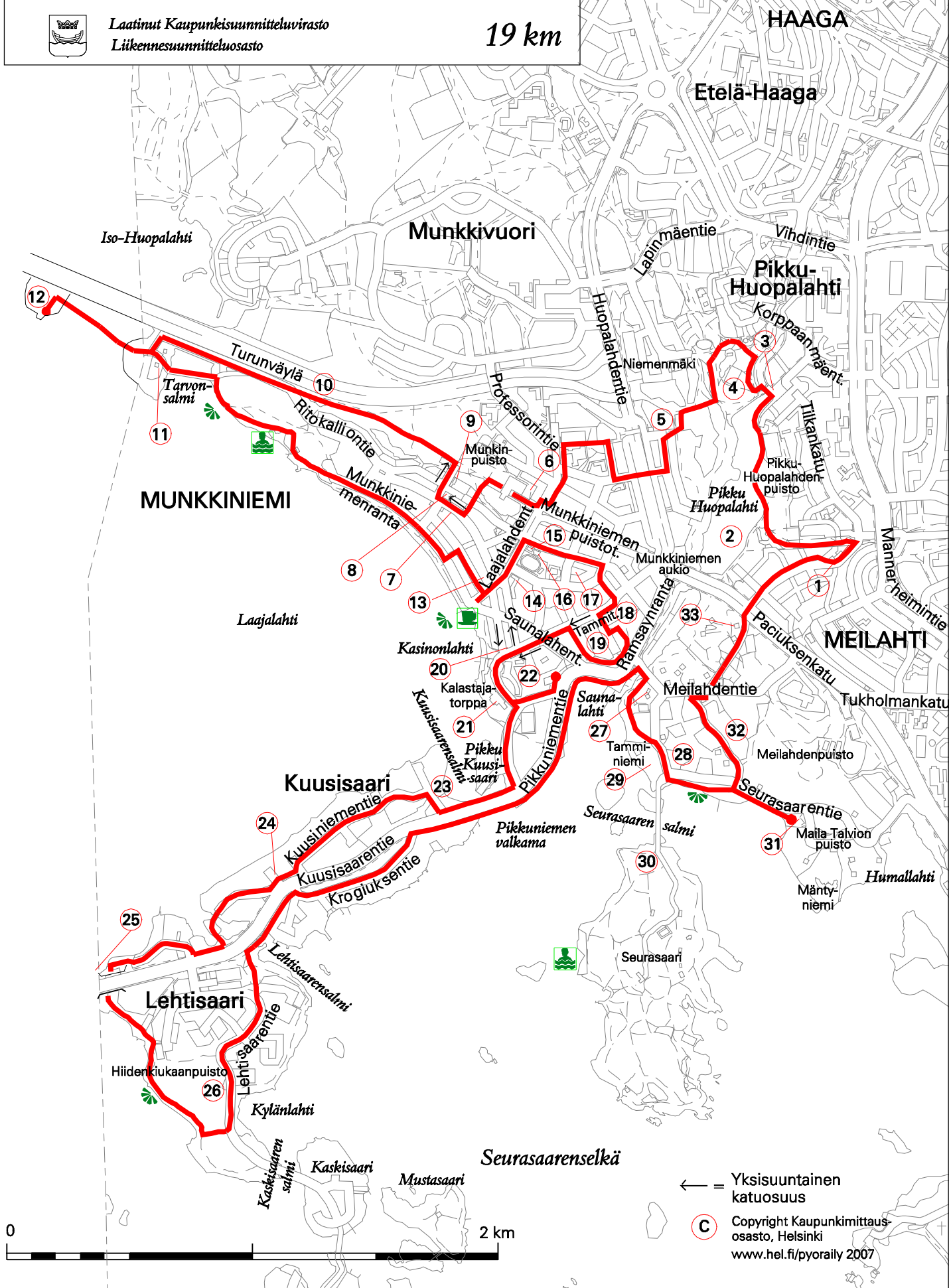
Helsingin kotiseutupyöräreitit:

3. MUNKIN KIERROS

Laatimut Kaupunkisuunnitteluvirasto
Liikennesuunnitteluosasto

19 km

← = Yksisuuntainen katuosuus

© Copyright Kaupunkimitta-
osasto, Helsinki
www.hel.fi/pyoraily 2007

Kansainvälisesti tunnettu arkkitehti Eliel Saarinen (1873-1950) laati ehdotuksen Munkkiniemi-Haagan asemakaavaksi 1910-luvulla, osaksi leveiden puistokatujen Suur-Helsinkiä. Munkkiniemen kartanon maat oli hankkinut haltuunsa 1910 M.G. Stenius Oy. 1900-luvun alussa suomalaiset alkoivat käyttää alueesta nimeä Munkkiniemi. Vuonna 1915 Munkkiniemestä tuli taajaväkinen yhdyskunta, omine valtuustoineen. Munkkiniemi ja Haaga liitettiin Helsinkiin 1946.

- (1) Yksi **Saarisen** suunnitelman harvoista toteutuneista hankkeista on entinen **muuntaja-asema**, nykyosoitteessa Paciuksenkaari 7. Laitos syötti virtaa mm. ohiajajille raitiovaunuille. 1914 valmistuneissa taloissa toimii nykyään kiviveistämö ja veistäjän asunto.
- (2) Keskellä **Pikku-Huopalahtea** kohoaa Kari Cavénin **LyhytSaari**, vastakohtana New Yorkin Long Islandille.
- (3) **Tilkantorilla** olemme keskellä pääosin 1980-luvulla rakennettua **Pikku-Huopalahden** asuinalueetta, joka on suunniteltu kantakaupunkimaisen tiiviiksi. Korkea **terrassitalo** on arkkitehti Reijo Jallinojan käsialaa. Pikku-Huopalahden ja Niemenmäen välisessä puistossa on hyvä seurata erilaisten vesilintujen elämää.
- (4) **Lasten taidepuisto** vuodelta 200?
- (5) **Niemenmäki** on rakennettu 1960-luvun alussa.
- (6) **Munkkiniemen puistotie** on näyte Eliel Saarisen näkemyksestä Helsinkiin sopivasta kaupunkirakentamisesta. Kone Oy:n talon läheisen leikkipuiston kohdalla viljeltiin vielä 1970-luvulla viinirypäleitä kasvihuoneessa.
- (7) **Alvar Aallon** (1898-1976) itselleen piirtämä **ateljee** Tiilimäki 20:ssä valmistui 1955.
- (8) Nuottapolku 7:ssä on **Ortodoksinen kirkko** ja asuintalo. Talo valmistui 1927 ja siihen liitetty kirkko 1951.
- (9) **Koulurakennus** Nuottapolku 11:ssä valmistui 1933 T. Elovaaran suunnittelemana.
- (10) **Turunväylä** eli Tarvontie oli valmistuessaan 1961 Suomen ensimmäinen moottoritie.
- (11) **Tarvon** 1900-luvun alkukymmeninä rakennetut **puuhuvilat** toimivat nykyään lastenkotina.
- (12) Pistäydymme Espoon Tarvaspäässä, **Akseli Gallén-Kallelan** (1865-1931) **museossa**. Taiteilija on itse suunnitellut 1913 valmistuneen rakennuksen. Vieressä on 1850-luvun kalamajasta 1860-luvulla laajennettu ja koristeltu nykyinen kahvila.
- (13) **Keltaiset kerrostalot** Rantapolun/Laajalahdentien kulmassa ovat Bertil Liljeqvistin 1927 suunnittelemia.
- (14) **Eliel Saarisen** piirtämä **kulmarakennus** on toiminut täysihoidtolana, kadettikouluna ja nytemmin valtion hallinnon kehittämisskeskuksena. Rakennus valmistui 1918.
- (15) **Nuorisotalo** Laajalahdentie-Riihitien kulmassa valmistui alunperin palokunnan taloksi 1931. Aikoinaan siinä toimi myös Munkkiniemen yhdyskunnan kanslia ja valtuusto.
- (16) **Villa Aalto**, Riihitie 20 on nykyisen kirjaston naapurissa. Alvarin ja Ainon yhdessä suunnittelema koti- ja toimistotalo valmistui 1936. Se on nyt museona.
- (17) **Riihitie 12-14 kerrostalot** ovat myös Alvar Aallon suunnittelemia ja valmistuivat parikymmentä vuotta myöhemmin.
- (18) **Mungxnesby** mainitaan asiakirjoissa jo vuonna 1543. Kylän maista ja parista muusta talosta muodostettiin v. 1624 **Munkkiniemen kartano**. Sen ensimmäinen valti-as oli majuri Gert Skytte (von Schütz), joka oli jonkin aikaa myös Talin kartanon omistaja. Nykyisen päärakennuksen runko valmistui 1815, siivet ja kuisti ovat myöhäisempiä. Tammitie, on toiminut kartanon pääsisääntulokujana. Kiinteistö on nykyään Kone Oy:n omistuksessa. Kartanontieltä 8-12 näkyy katuosoite.
- (19) Solnantie 7, jossa sisäpihan torni on Munkkiniemen kartanon **viljasiilo** 1840-luvulta. Nykyisin siinä on taiteilijan ateljee ja asunto. (Näky myös Solnantien alkupäästä.)
- (20) **Hollantilaisentie 12-20 rivitalot** 1920-luvulta ovat Eliel Saarisen suunnittelemia.
- (21) Merenpuoleinen **Kalastajantorpan** ravintolaosa valmistui 1937 J. Eklundin suunnitelman pohjalta. Jo pari vuotta myöhemmin sitä laajennettiin.
- (22) **Munkkiniemen sankarihautojen** patsaan **Maaemo suojelee poikiaan**, Gert Skytten puistossa, on veistänyt Waino Aaltonen. Puinen kaupungin päiväkotirakennus puiston takana on yli satavuotias **“Villa Gärdetorp”** (Kaartintorppa). Sen suunnitteli arkkitehti Gustav Nyström Ramsayn sotilassuvulle.
- (23) Arne Ervi (1910-77) piirsi itselleen **Ateljee Ervin**, joka valmistui Kuusiniementie 5:een.
- (24) Kuusilahdenkuja 3:ssa, Viljo Rewellin piirtämän asuinrakennuksen siipirakennuksessa sijaitsee **Didrichsenin taidemuseo** (www.didrichsenmuseum.fi).
- (25) **Aurinkokunnan opastaulu: Neptunus**
- (26) **Hiidenkiukaanpuiston** rantakasvisto käsittää mm. vesirajan meriasteria. Puiston poikkilaakson pohjoisrinnettä somistaa joukko pähkinäpensaita. Lehtisaareissa on kolme pronssikautista hautaröykkiötä; kaksi Kalkkipaadenpuiston pohjoisosassa ja kolmas, parhaiten säilynyt ja vielä tutkimaton, Hiidenkiukaanpuiston pohjoisosassa.
- (27) Vuonna 1680 Meilahti I. Hindernäs liitettiin Munkkiniemen kartanon aputilaksi. **Meilahden kartanon** hirsinen päärakennus “Breiblick” valmistui 1700-luvun lopulla. Kaupunginmuseo on korjannut kahvilana toimivan rakennuksen 1980-luvulla. 1800-luvun puolivälin kivirakennus on **kaupungin taidemuseon** hallinnassa. Taidemuseon **näyttelytila** kartanon kumpareen alapuolella valmistui 1976. **Tammieniemen puistossa** on jäljellä portaat ja laattakivipolku Villa Solhemista, joka seisoi puiston kukkulalla vuosina 1893-1974.
- (28) **Tomtebon** suunnitteli arkkitehti Gustav Nyström omaksi huvilakseen 1800-luvun lopulla. Nykyään se on kansantaidekeskuksena Seurasarisäätiön hallinnassa.
- (29) **Urho Kekkonen** (1900-86, presidentti 1956-81) **museo**. Aikansa raharuhtinas Amos Anderson lahjoitti 1940 talon Tasavallan presidentin viikonloppuasunnoksi.
- (30) Silta johtaa luonnonkauniiseen **Seurasaaareen**, jonka ulkoilmamuseoon on uudelleen pystytetty 1700- ja 1800-lukujen rakennuksia eri puolilta Suomea. *Pyöräily siellä on kielletty*.
- (31) Maila Talvion muistomerkin **Itämeren tytär** on tehnyt Laila Pullinen 1971, samoin viereisen maareliefin 1992. Talvio kirjoitti mm. romaanin *Itämeren tytär*. Taustalla näkyy Tasavallan presidentin virka-asunnon, Mäntyniemen pihaa.
- (32) **Heikiniementiellä** voi eläytyä vuosisadan alun huvilaidylliin. Kaikki talot ovat asuinkäytössä.
- (33) **Meilahden arboretumissa** on runsaasti ruusu- ja muita pensaslajeja.
- (34) **Villa Aikala** Johannesbergintie 6 on vuodelta 1902.